

Świebodziński Dom Kultury

Muzeum Regionalne w Świebodzinie
Dział Przyrodniczy

**BIULETYN
LUBUSKIEGO
KLUBU
PRZYRODNIKÓW**

NR 9 (2/87)

Plan pracy klubu na sezon 1987/88.

1. Kontynuacja pracy Lubuskiej Kartoteki Przyrodniczej, druk nowej partii kart.
2. Kontynuacja akcji inwentaryzacji obiektów i terenów zasługujących na objęcie ochroną.
3. Zakończenie inwentaryzacji awifauny dolin Warty i Odry, opracowanie wyników.
4. Zakończenie badań nad liczebnością i rozmieszczeniem ptaków drapieżnych w regionie, podsumowanie wyników i przygotowanie do publikacji opracowania "Ptaki drapieżne Ziemi Lubuskiej".
5. Rozpoczęcie inwentaryzacji awifauny miast i osiedli.
6. Udział w ogólnopolskich akcjach:
 - "Polski Atlas Ornitologiczny"
 - "Herpetologiczny Atlas Polski"
 - "Zinowe Liczenie Ptaków Wodnych i Drapieżnych"
7. Organizacja:
 - VI Lubuskiego Konkursu Przyrodniczego dla uczniów szkół podstawowych,
 - VI Zjazdu Przyrodników Ziemi Lubuskiej,
 - corocześnie spotkań, oraz wiosennej sesji szkoleniowo-informacyjnej klubu,
 - obozu naukowo-szkoleniowego na terenie rezerwatu Słońsk,
 - wycieczek; w Karkonosze, do ujścia Wisły, Puszczy Białowieskiej i NRD.
8. Wydanie 2 - 3 kolejnych numerów biuletynu klubu, zmiana szaty graficznej i zwiększenie nakładu biuletynu.
9. Wydanie i rozpowszechnienie informatora o działalności klubu.

Sprawozdanie z działalności Lubuskiego Klubu Przyrodników w sezonie 1986/87.

Według stanu na dzień 26 października 1987 klub liczył 62 członków i sympatyków. W końcu września na liście członków figurowało 75 osób, jednak uchwałą zarządu z dnia 25 października skreślono 13, które w ostatnich latach nie brały udziału w pracach klubu, nie uczestniczyły w spotkaniach i nie odpowiedziały na pismenne zapytanie o chęć dalszej przynależności. Skreślono następujące osoby: Piotr Ciastko, Andrzej Cieśla, Waldemar Dejnoga, Tomasz Gil, Piotr Iwaszkiewicz, Anna Jackiewicz, Jan Jednorowicz, Roman Kocań, Elżbieta Król, Mirosław Kubik, Wiesław Matejczuk, Mieczysława Nawak i Regina Szałata. Aktualnie klub liczy więc 62 członków i sympatyków, w tym z terenu województwa zielonogórskiego 36, gorzowskiego 21 i spoza wymienionych województw 5.

Tak jak w latach ubiegłych podstawą działalności klubu były prace inwentaryzacyjne zmierzające do zebrania materiałów umożliwiających kompleksowe opracowanie przyrodnicze regionu. W końcu października br. prowadzona przez klub Lubuska Kartoteka Przyrodnicza zawierała ponad 1800 kart ze stanowiskami ponad 170 gatunków rzadkich roślin i zwierząt. Materiały do kartoteki przekazały dotychczas 32 osoby. W początkach roku zweryfikowane i znacznie poszerzone listę gatunków o których dane zbierane są w kartotece.

W ramach prac zmierzających do całościowego opracowania awifauny regionu przeprowadzono inwentaryzację awifauny lęgowej dolin Warty i Odry. W pracach brało udział 14 osób. Na trzech powierzchniach próbnych prowadzono badania dynamiki liczebności przelotnych i zimujących ptaków drapieżnych, oraz badania liczebności lęgowych ptaków drapieżnych, krukowatych i sów. Rozpoczęto również wstępne badania nad awifauną miast i osiedli regionu.

Kontynuowano koordynowaną przez Stację Ornitologiczną IZ PAN akcję Polski Atlas Ornitologiczny. W bieżącym roku w akcji udział wzięło 12 osób, kontrolując 23 pola. Dotychczas w mniejszym lub większym stopniu przebadano 31 pól, co stanowi nieco ponad 40% wszystkich istniejących w regionie.

Podobnie jak w latach ubiegłych w połowie stycznia 1987 przeprowadzono liczenie ptaków wodnych i drapieżnych zimujących nad zbiornikami wodnymi regionu. Udział wzięły 23 osoby, kontrolując osłonek 340 km biegu rzek i kilka zbiorników retencyjnych.

10 osób nadesłało materiały o stanowiskach płazów i gadów, biorąc tym samym udział w akcji Polski Atlas Herpetologiczny, koordynowanej przez Zakład Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. W kartotece znajdują się obecnie 64 karty z danymi o stanowiskach 12 gatunków płazów i 34 karty ze stanowiskami 6 gatunków gadów.

Na zlecenie Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie opracowano dokumentację projektową rezerwatu przyrody obejmującego torfowisko przejściowe w okolicy miejscowości Rybojady /gm. Trzciel/, oraz dokumentację uzasadniającą celowość powiększenia istniejącego rezerwatu Nietoperek. Wystąpiono również z odpowiednio udokumentowanymi wnioskami o objęcie ochroną szeregu torfowisk wysokich i przejściowych oraz drzew pomnikowych na terenie obu województw. W ciągu całego roku prowadzono bieżącą działalność interwencyjną reagując na zagrożenia obiektów chronionych lub godnych ochrony.

Wydano dwa numery biuletynu klubu /7 i 8/, w "Zeszytach Świebodzińskich" wydano pracę "Torfowiska wysokie i przejściowe Pojezierza Lubuskiego", a przygotowano i oddano do druku opracowanie "Ptaki wodne i błotne Pojezierza Lubuskiego".

W okresie zimowym zorganizowano trzy spotkania z referatami o tematyce przyrodniczej, a w marcu konkurs przyrodniczy dla uczniów szkół podstawowych i wiosenną sesję szkoleniową klubu.

W okresie wiosenno-létnim odbyło się szereg wspólnych wyjazdów terenowych niewielkich grup. W maju zorganizowano wycieczkę w dolinę Biebrzy - udział wzięło 10 osób. W pierwszej połowie czerwca na terenie rezerwatu Słońsk zorganizowano obóz naukowo-szkoleniowy w którym wymiennie uczestniczyło 10 osób.

W końcu maja na zaproszenie klubu przybyła do Polski grupa przyrodników z okolic Lipska, którzy zwiedzili dolinę Warty i Biebrzy oraz Puszczy Białowieską.

Sprawozdanie skarbnika Lubuskiego Klubu Przyrodników za okres od 1 września 1986 do 1 września 1987.

Stan kasy w dniu 1 września 1986 wynosił 2410 zł.

Przychód gotówki do kasy klubu za okres sprawozdawczy wyniósł 26645 zł, na co złożyły się:

1. Wpisowe na obóz w Słońsku	- 240 zł
2. Składki na PTPNoZ	- 800 zł
3. Wpisowe na wycieczkę "Biebrza"	- 8000 zł
4. Wpisowe na IV Zjazd Przyrodników Ziemi Lubuskiej	- 6980 zł
5. Sprzedaż znaczków klubowych	- 4500 zł
6. Dobrowolne datki	- 6125 zł
/U. Rydel - 1000 zł, J. Wydrzycki - 1000 zł, L. Agapow - 400 zł, A. Czajkowski - 1000 zł, A. Jermaczek, T. Czałka - 700, J. Szałata - 200, A.D.Jermaczek, T. Krzyśków - 1825/	

Rozchód gotówki z kasy wyniósł 22494 zł, z tego wydano na:

1. Wycieczkę "Biebrza"	- 8000 zł
2. IV Zjazd Przyrodników Ziemi Lubuskiej	- 7000 zł
3. Składki na PTPNoZ	- 800 zł
4. Zakup wyposażenia obozu w Słońsku	- 694 zł
5. Zakup literatury do biblioteczki klubu	- 6000 zł

Bilans powyższych przychodów i rozchodów daje kwotę 6661 zł i taki był stan kasy w dniu 1 września 1987.

W okresie sprawozdawczym klub korzystał ponadto z pomocy finansowej Świebodzińskiego Domu Kultury oraz Wydziału Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii, Urzędu Wojewódzkiego w Zielonej Górze.

Stanisław Duża

Zagrożenia lasów zielonogórskich

Wielkoobszarowość kompleksów leśnych, ubóstwo siedlisk, zdecydowana dominacja sosny i niski przesiętny wiek drzewostanów to cechy lasów zielonogórskich, rzutujące na małą ich odporność naturalną.

Uwzględniając powyższe cechy lasów zielonogórskich oraz wieloletnie doświadczenia praktyki, należy przyjąć następującą kolejność czynników szkodotwórczych według ich rangi:

1. Pożary leśne stanowią największe i stałe zagrożenie dla tutejszych lasów w zależności od warunków pogodowych w sezonie wegetacyjnym. Przeciętnie w ostatnim 10-letniu wybuchale 355 pożarów rocznie, a wielkość powierzchni spalonego lasu wynosi około 380 ha na rok.
2. Zagrożenie emisjami przemysłowymi lokalnymi i transgranicznymi systematycznie i szybko narasta. W ciągu ostatnich 15 lat powierzchnia stwierdzonych uszkodzeń drzewostanów wzrosła z około 15 tys ha do ponad 45 tys ha, w tym dużą dynamikę stwierdzone w zakresie uszkodzeń o średnim nasileniu /wzrost ponad 8-krotny/.
3. Gradacja szkodliwych szwadów i patogenów, zagrażające istnieniu lasów na wielkich obszarach, są wynikiem zarówno małej odporności naturalnej lasów, jak i szkodliwego oddziaływania emisji przemysłowych. Do najważniejszych zaliczyć należy: strzygonie, brudnicę mniszką, osnuję, barczatkę, boreczniki i śwójki oraz cetyńce i przyplaszczka granatka, a spośród patogenów: hubę korzeniową, zamieranie pędów, osutki i grafiozy.
4. Szkody od zwierzyny, głównie jeleni /spalowanie, zgrzyzanie, wydeptywanie/, w uprawach leśnych szacuje się na około 5 tys ha, w miedziach na około 15 tys ha, przy czym stopień uszkodzenia waha się od 20 do 30% liczby drzewek.
5. Klęski żywiołowe: huragany o różnym nasileniu w różnych latach powodują zniszczenie drzewostanów lub ich przerzedzenie - w latach 1984 - 86 pozyskane około 375 tys m³ drewna z wywrótów i złomów. Długotrwałe okresy suszy zdarzają się nieregularnie /ostatnio w latach 1980 - 82/ lecz

dotyczą całego obszaru leśnego, powodując osłabienie fizjologiczne drzewostanów, a ich skutki występują przez kilka następujących lat.

6. Antropopresja w nadmiernej wielkości dotyczy przede wszystkim okresów zbioru jagód i grzybów. Powoduje wieloletnie szkody w lesie i nie jest do opanowania przez służbę leśną. Rekreacja i turystyka koncentruje się w pewnych rejonach nad zbiornikami wodnymi /biwaki, obozy, ośrodki wypoczynkowe/ i powoduje wyłączenie z normalnej gospodarki kilkuset hektarów lasu.

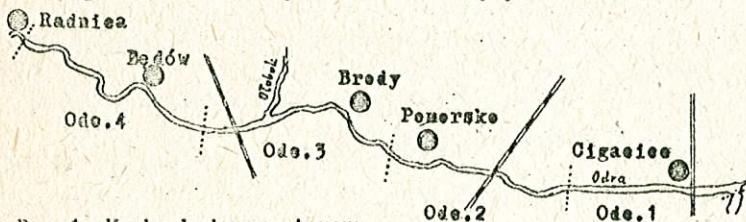
Reasumując można stwierdzić, że aktualny stan zdrowotny lasów zielonogórskich nie jest najlepszy, głównie za sprawą oddziaływania szkodliwych emisji przemysłowych. Natomiast stan sanitarny drzewostanów jest zadowalający wskutek systematycznego usuwania drzew martwych i silnie osłabionych.

Perspektywicznie największe zagrożenie dla lasów stanowi oddziaływanie zanieczyszczeń gazowych atmosfery.

Tadeusz Czałga, Dawian Wolski

Ptaki późnoesej części doliny Odry na odcinku od ujścia rzeki Obrzyzy do Radniei w okresie lęgowym 1987.

W sezonie lęgowym 1987, w ramach prowadzonej przez klub akcji inwentaryzacji ptaków dolin rzecznych prowadzone obserwacje ptaków późnoesej części doliny Odry na odcinku o długości 20 km od ujścia rzeki Obrzyzy do wsi Radniei.

Ryc. 1. Mapka badanego terenu.

Badany fragment doliny podzielono na cztery pięciokilometrowe odcinki /rys 1/.

Przeprowadzono trzy kontrole w terminach: 2 - 3 maja, 30 - 31 maja i 4 lipca.

Wykaz stwierdzonych gatunków ptaków.

Pediceps cristatus - prawdopodobnie 1 para lęgowa na rozlewiskach koło Bagórzyna, poza tym kilkakrotnie obserwowano pojedyncze ptaki na odcinkach 1 i 2.

Ardea cinerea - pojedyncze ptaki obserwowano na odcinkach 2, 3 i 4.

Ciconia nigra - 2 maja 2 ptaki krążyły nad lasem przy wście kolejowym relacji Sulechów - Czerwieńsk.

Ciconia ciconia - licznie gniazduje we wsiach położonych nad Odrą /Pomersko, Bredy, Nietkewiec, Będów/. 30 maja obserwowano 14 osobników żerujących na łące w pobliżu Cigacis.

Cygnus olor - 1 para lęgowa koło Pemożnika, oraz dwie w pobliżu Będowa. Oprócz tego liczne grupki ptaków nielęgowych, maksymalnie 30 maja - 18 przy ujściu Obrzycy.

Anas platyrhynchos - 30 - 40 par lęgowych.

Anas crecca - 31 maja 1 osobnik koło Bredów.

Anas querquedula - 3 - 5 par prawdopodobnie lęgowych na 2 i 3 odcinku.

Anas clypeata - 31 maja 1 osobnik w pobliżu ujścia kanału Ożebek.

Aythya ferina - możliwe gniazdowanie 1 - 2 par na podmokłych łąkach między Brodami a ujściem kanału Ożebek. 3 maja w pobliżu Będowa żerujące stado 25 osobników.

Aythya fuligula - możliwe gniazdowanie 1 - 2 par na rozlewiskach przy wście kolejowym na trasie Sulechów - Czerwieńsk. 3 maja w pobliżu Będowa widziane łącznie 50 osobników.

Bucephala clangula - 1 para prawdopodobnie lęgowa na stawie w pobliżu miejscowości Bredy.

Mergus kerkaucor - 31 maja 1 samiec między Brodami a ujściem kanału Ożebek.

Haliaetus albicilla - 4 lipca w pobliżu ujścia kanału Ożebek 1 dorosły osobnik atakowany przez parę kani czarnych.

Milvus ugrans - możliwe gniazdowanie 1 pary w południowej części doliny, na wysokości Bredów.

Milvus milvus - 1 para gniazdowała prawdopodobnie w południowej części doliny naprzeciw ujścia kanału Ożebek.

Circus aeruginosus - liczne obserwacje polujących ptaków pozwalają przypuszczać o gniazdowaniu 1 - 2 par.

Circus pygargus - 1 para gniazdowała w niewielkim trzcinowisku

koło Bredów.

Falco tinnunculus - 1 para lęgowa przy ujściu kanału Ożebek.

Grus grus - 1 - 2 par lęgowych na turzycowiskach z kępami elsow między Zagórzynem, a mostem kolejowym na trasie Sulechów - Czerwieńsk.

Perzana perzana - głosy słyszane na rozległym turzycowisku między Zagórzynem a mostem kolejowym pozwalają przypuszczać o gniazdowaniu 1 - 3 par.

Fulica atra - około 15 par lęgowych.

Vanellus vanellus - 30 par lęgowych, najwięcej, około 15 par na łąkach koło Pomerska.

Charadrius dubius - 3 maja na rozlewiskach koło Bredów 1 tokujący osobnik.

Gallinago gallinago - 10 - 15 par lęgowych.

Numenius arguata - 1 - 2 par na łąkach przy ujściu kanału Ożebek.

Tringa ochropus - 3 maja 1 osobnik koło Bredów.

Tringa glareola - 2 maja 8 koło Pomerska, a 3 maja 15 koło Radniey.

Aetitis hypoleucos - 2 maja 1 koło Pomerska, a 3 maja 1 i 31 maja 2 koło Radniey.

Philoscopus pugnax - 3 maja na rozlewisku koło Bredów stado 30 osobników.

Larus ridibundus - wielokrotnie obserwowane pojedyncze ptaki sąż skupienia, najwięcej - 70 osobników 31 maja na skoszonej łące przy ujściu kanału Ożebek.

Sterna hirundo - 4 lipca 3 dorosłe osobniki polowały w pobliżu kanału Ożebek.

Remiz pendulinus - 4 lipca w zaroślach wierzbowych między Pomerkiem a Brodami widziane ptaka z podlotami. Poza tym w kilku miejscach słyszane głosy wabiące.

Turdus pilaris - pojedyncze ptaki koło Pomerska i Bredów.

Saxicola rubetra - 1 para koło Będowa i 1 koło Pomerska.

Locustella fluviatilis - 1 para lęgowa przy wście relacji Rzepin - Czerwieńsk.

Locustella luscinioides - 1 para lęgowa powyżej mostu kolejowego relacji Sulechów Czerwieńsk.

Locustella naevia - 1 para przy wście relacji Rzepin - Czerwieńsk.

Penazte spośród gatunków związanych z doliną stwierdzono: *Aegoccephalus schoenobaenus*, *A. arundinaceus*, *A. scirpaceus*, *A. palustris*, *Lucania megarhynchos*, *Anthus pratensis*, *Emberiza hortulana* i inne.

drugorzędowe z dwiema pręgami z których przykońcowa jest szersza i intensywniejsza od poprzedniej, u ptaków młodocianych ubarwienie podobne do samic, ale lotki drugorzędowe brązowe, ogon - pierwszy przykońcowy pasek wyraźny, ślady drugiego bliżej nasady ogona,

Uwaga! Biała plama na kuprze ma niewielkie znaczenie jako cecha rozpoznawcza i nie należy na niej opierać oznaczeń.

Andrzej Jermaszek

Wyniki jesiennych liczeń ptaków wodnych i błotnych na jeziorach Ziemi Lubuskiej w roku 1987

W połowie października i połowie listopada 1987 przeprowadzono liczenia ptaków wodnych i błotnych przebywających na jeziorach regionu. W październiku kontrolę objęto 15 zbiorników o łącznej powierzchni 2390 ha, w listopadzie 23 zbiorniki o łącznej powierzchni 2920 ha. Stanowiły to odpowiednio około 30% i 40% powierzchni jezior regionu. Wyniki liczeń przedstawia tab 1.

Ozdołem w październiku stwierdzono 7593 ptaki z 19 gatunków, w listopadzie 14256 ptaków z 18 gatunków. Ponieważ kontrolę objęto zbiorniki największe i najważniejsze dla ptaków, uważa się, że stwierdzone liczebności stanowią około 50 - 60% ptaków przebywających w badanym okresie na zbiornikach regionu.

Do gatunków dominujących liczebnie występujących w październiku niż w listopadzie należą głowienka i perkoz dwuczuby, gatunki liczebniejsze w listopadzie to: łyska, krzyżówka, czerniec i gągół.

Do bardziej interesujących faunistycznie należą obserwacje: perkoz rogatego na J. Wielkim koło Trzeziela /Wł. Rudawski/, uhla na J. Wojnowskim /T. Cwałga/ i nurów czarnoszyich na J. Wielkim koło Trzeziela /Wł. Rudawski/ i Wilkowskim /A. Jermaszek/.

W liczeniach udział wzięli: T. Cwałga, M. Głoń, D. Jermaszek, A. Jermaszek, A. Kaszuba, S. Mazur, S. Parniewicz, A. Pikuła, W. Rudawski, R. Stańko, P. Tryjanowski, J. Włoczerok i D. Wolski.

Tab 1. Liczebność i zagęszczenie /os/100ha/ poszczególnych gatunków.

Gatunek	Liczebność		Zagęszczenie	
	X	XI	X	XI
Łyska	5224	8603	218,6	294,6
Krzyżówka	912	3426	38,2	117,3
Głowienka	617	585	25,8	20,0
Czerniec	370	568	15,5	19,5
Gągół	5	812	-	27,8
Perkoz dwuczuby	168	95	7,0	3,3
Łabędź niemy	94	87	3,9	3,0
Gęś szeżawa	72	7	3,0	-
Świeszka	48	8	pozostałe gatunki łącznie	
Czapla biała	16	10	5,7	2,7
Gęgawa	45	-	-	-
Nurogęś	1	40	-	-
Perkozek	8	2	-	-
Cyraneczka	1	3	-	-
Świstun	5	-	-	-
Krakwa	4	-	-	-
Uhla	-	3	-	-
Perkoz rdzawoszyi	1	2	-	-
Podgorzałka	-	2	-	-
Nur czarnoszyi	-	2	-	-
Brodzicz piskliwy	1	-	-	-
Perkoz rogaty	-	1	-	-
Zimorodek	1	-	-	-
Razem	7593	14256	317,7	488,2

NOTATKI PRZYRODNICZE

Karolusz Głeń, Sławomir Parniewicz

Obserwacja siwarników w okolicy Szczañca

28 marca 1987 na zalanych łąkach na wschód od Szczañca obserwowaliśmy 3 żerujące osobniki siwarnika /*Anthus spinoletta petrosus*/. W literaturze brak danych o obserwacjach tego gatunku na Ziemi Lubuskiej.

Karolusz Głeń

Orniz miedzni obserwowany w pobliżu Torzysia

31 października 1987 na polach koło wsi Walewice /gn. Torzyń/ obserwowaliśmy dorosłego orła przedniego. /*Aquila chrysaetos*/. Ptak był atakowany przez kruki.

Karolusz Głeń, Sławomir Parniewicz

Obserwacja gęsi nałej koło Rogoziniec

15 listopada 1987 na polach koło wsi Rogoziniec /gn. Złazyniec/ obserwowaliśmy młodocianego osobnika gęsi nałej /*Anser erythropus*/. Ptak był postrzelony na co wskazywał pęknięta /kilka nóg/ dystans ucieczki i ślady krwi na piasku.

Sawonur Gwajda, Damian Wołki

Wyniki jesiennego liczenia ptaków na stawach w Gostowicach

29 listopada 1987 przeprowadzono kontrolę komplekсов stawów w okolicy Gostowic /gn. Krasno/. Stwierdzono między innymi:

krzyżówka	- 1000	zabłocniak	- 33
świstak	- 300	białak	- 3
murzeć	- 152	białaczek	- 2
cyraneczka	- 150	górnak	- 2
zabłocniak	- 63		

NOWOSCI WYDAWNICZE

Juszczyk W. 1987. Płazy i gady krajowe. PWN. Warszawa. Drugie, uzupełnione i poprawione wydanie dzieła, które po raz pierwszy ukazało się w roku 1974 i było pierwszym wszechstronnym i wyczerpującym opracowaniem rodzimej herpetofauny. Aktualne wydanie składa się z trzech tomów. Pierwszy zawiera wiadomości ogólne na temat morfologii, anatomii, fizjologii, biologii krajowych płazów i gadów oraz metodyki badań herpetologicznych. Ten drugi zawiera szczegółową charakterystykę poszczególnych gatunków płazów, podaje dokładne opisy morfologii i cech rozpoznawczych, biologii i rozmieszczenia. W tonie trzecim znaleźć można wszelkie dane dotyczące krajowych gatunków gadów. Całość liczy blisko 800 stron i zawiera kilkaset rysów, tabel oraz fotografii. Cena trzech tomów - 890 zł. /AJ/.

Rebiller F. 1987. Rozumień der Natur. Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin. Barwny album z popularnej w NRD serii przyrodniczej - przewodnik po ośmiu rezerwach przyrody i parkach narodowych należących do najcenniejszych tego typu obiektów w Europie. Obok opisów dwóch skandynawskich parków narodowych "Huddus" i "Garphyttan", litowskiego rezerwu "Zuvintas", słowackiego "Tatrzanského Parku narodowego"; węgierskiego "Poharió - Pusztaszor" i położonego na Bałkanach rezerwu "Maritchini ezera" książka zawiera także charakterystykę dwóch spośród naszych parków narodowych - Słowińskiego i Białowieskiego. Jakaś druk i poziom edytoracki wydawnictwa mimo woli pobudza do refleksji nad poziomem naszych rodzimych wydawnictw przyrodniczych. 220 stron, kilkaset barwnych fotografii i rysów. Cena - 3000 zł. /AJ/.

KOMUNIKATY

* * *

Nowi członkowie i sympatycy klubu

Janusz Arrusz, ul. Żagańska 29/4, 68-200 Żary
 Dariusz Czapliński, ul. Drzymały 16/2, 64-200 Welsztyn
 Krzysztof Filipczak, Os. Widek 1B/15, 66-200 Świebodzin
 Tamara Jerszyńska, ul. A. Gzerwonej 27/24, 67-100 Nowa Sól
 Cezary Melenda, ul. Konstytucji 3 Maja 20B/32, 67-400 Nowa Sól
 Krystyna Skurczyńska, ul. Ogrodowa 14a/9, 66-200 Świebodzin
 Krystyna Tyńska, ul. Obrońców Stalingradu 4/6, 66-200 Świebodzin
 Marcin Wojtaszek, ul. Grzybowa 74, 65-150 Zielona Góra

* * *

W dniach od 1 do 20 czerwca na terenie rezerwatu Słońsk zorganizowany zostanie obóz naukowo-szkoleniowy. Zgłoszenia zamiara uczestnictwa w obozie, z podaniem imienia, nazwiska, adresu oraz okresu planowanego pobytu /od dnia przybycia do dnia wyjazdu/, należy nadsyłać na adres klubu w terminie do 1 maja br. Jednocześnie na adres skarbnika klubu /Włodzisław Rudawski, Świdwowiec 27, 66-320 Trzebiele/ należy przesyłać wpisowe 50 zł za każdy dzień pobytu. O przyjęciu zgłoszenia, lokalizacji obozu i innych sprawach organizacyjnych uczestnicy zostaną powiadomieni w terminie do 20 maja. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo niewielkich zmian lub przesunięć okresów pobytu poszczególnych osób w miarę możliwości i potrzeb obozu. Osoby, które nie dopełnią formalności wcześniejszego zgłoszenia nie będą przyjmowane. Od osób niepełnoletnich wymagana będzie pisemna zgoda rodziców na uczestnictwo w obozie. Nie będą przyjmowane w zasadzie zgłoszenia na okres krótszy niż 5 dni.

* * *

Zespół redakcyjny: Tadeusz Czaruga, Andrzej Jermaczek, Zbigniew
 Urbańczyk, Damian Welski
 Redaktor: Andrzej Jermaczek Nakład: 200 egz.